

Mindeord for Peter Brandes

1944 - 2025

H.M. Dronningen og Peter Brandes ved åbningen af udstillingen *Bånd og Brud* i 2015
Foto: CLAY Keramikmuseum

Peter Brandes - keramikker, kirkekunster, maler, billedhugger, forfatter og meget mere - er død i januar 2025. CLAY Nyt bringer her museumsdirektør Pia Wirnfeldts mindeord for Peter Brandes.

af Pia Wirnfeldt, museumsdirektør

Den danske kunstner Peter Brandes (1944 - 2025) er død i en alder af 80 år. Hans kunstneriske livsværk står som et af de mest markante i nyere dansk kunsthistorie. Med sit ekspressive, farvestærke formsprog og sin dybtgående udforskning af religiøse og filosofiske temaer, er Peter Brandes med sin kunst tidløs, eksistentiel og universel.

Som kunstner og som en helt enestående kulturformidler udtrykte Peter Brandes sig i flere medier, fra maleri, grafik, bronze, glas, fotografi og til ikke mindst keramik. Hans kunst er kendetegnet ved en kraftfuld symbolik med udgangspunkt i en motivkreds, der trækker på de store fortællinger fra nor-

disk mytologi, jødedom, kristendom til antikken. I sine tolkninger havde Brandes en bemærkelsesværdig evne til at omsætte fortællingens klimaks til figurative elementer og motiver, som han nysgerrigt gentog og afsøgte for nye lag og dybder. Gennem linjens intensitet, farver og former i et ekspressivt, moderne formsprog, der hos Brandes trækker på et stort kendskab til både den danske og europæiske kunsthistorie.

Med sin forståelse, respekt og anerkendelse for keramikens dybe rødder banede Brandes ikke mindst nye veje, når han udtrykte sig i leret. Et markant eksempel er *Isak Vasen*; et

hovedværk i dansk keramikhistorie og i dag et vartegn for CLAY med sin majestætiske placering i parken ved siden af den gamle hovedbygning fra 1857. Oprindeligt blev vasen vist på verdensudstillingen i Sevilla i 1992. Med sin imponerende højde på 4,68 meter var *Isak Vasen* den dengang største vase brændt i ét stykke; en teknisk landvinding som Peter Brandes sidenhen, i samarbejde med Tommerup Keramiske Værksted, har overgået i skala ad flere omgange. Motivet på vasen er, som titlen angiver, Isak, skildret i det højspændte øjeblik på Morija-bjerget, hvor Isaks fader Abraham på Guds befaling må ofre sin søn. Historien handler om tro, tvivl, eksistens og kærlighed og er med sit element af drama et gentagende motiv i Brandes' kunstneriske oeuvre.

Kærligheden til keramikken rakte hos Peter Brandes langt ud over hans eget kunstneriske virke. Som barn lod Brandes sig tidligt betage af ovnen, leret og ilden på sin onkels teglværk på Fyn og fik snart overtalt onklen til at brænde sin keramik side om side med teglen i ovnen. Ligesom han som voksen var en stor beundrer af de tidlige pionerer i dansk kunstnerkeramik. Heriblandt Thorvald Binesbølls epokegørende keramik; i en grad så han i fællesskab med hustruen og billedkunstneren Maja Lisa Engelhardt har formået at opbygge den største og mest betydningsfulde private samling af Binesbølls keramik herhjemme. En samling, der under titlen *Bånd og Brud*, indgik i en spændende dialog med Peter Brandes' egen keramik på en imponerende udstilling, da CLAY indviede sin nye tilbygning i 2015.

Udover sit kunstneriske udtryk i flere medier var Peter Brandes en blændende formidler på skrift og i tale. Med stor nysgerrighed og åbenhed engagerede han sig i mange eksistentielle diskussioner og efterlader sig et utal af vigtige publikationer samt et markant aftryk i arbejdet med at sikre kunstens fortsatte virke og vilkår. Tænk blot på Tommerup Keramiske Værksted, Galerie Moderne, de arbejdende kunstneratelierer i Pietrasanta, foruden de mange kirkesmykninger og monumentale værker i det offentlige rum, der vil fortsætte med at inspirere, gavne og udfordre kommende generationer.

Mennesket Peter Brandes og hans dybe refleksioner over liv, død, kultur og tro vil blive savnet, men heldigvis har vi hans kunst, der er rigt repræsenteret såvel i Danmark som i udlandet.

Peter Brandes (1944 - 2025)
Isak Vasen, 1992
Stentøj, 4,68 m
Foto: Ole Akhøj

Japansk æstetik i dansk keramik

Lærke Møller Hansen betragter sit værk
Foto: privat

Lærke Møller Hansen
Ikebana Vase
Foto: privat

af Lærke Møller Hansen, keramiker

I januar 2023 tog jeg endelig det store skridt og startede mit firma Danish Clay Design. I dag ligger mit værksted i en gammel smedje i Brylle på Fyn, hvor jeg drejer alt fra tekander og sæbeholdere til vaser i varierede størrelser.

Fascinationen af leret startede, da jeg som 12-årig for første gang prøvede at dreje. Det var hos min mors veninde, som havde værksted i Århus og på det tidspunkt studerede på Aarhus Kunstakademi. Jeg forfulgte drømmen om keramik på Den Danske Design- og Håndværksefterskole, hvor jeg havde keramik som hovedfag hele skoleåret. Også her var det drejningen, der optog mig allermost.

I 2020 blev jeg uddannet keramiker og designer efter 3 fantastiske år på Det Kongelige Akademi - Design i Nexø på Bornholm. Mit keramiske virke tager i dag afsæt i de erfaringer og færdigheder, jeg har tilegnet mig igennem de seneste 16 år.

Det var under uddannelsen på Bornholm og studieturen til Japan, jeg for alvor fik øjnene op for brændefyret keramik og

begyndte at udvikle mit elovnskabte brændefyrede udtryk. Jeg vidste, jeg efter uddannelsen ville brænde i en elektrisk ovn, da den er let at installere og kan flyttes rundt i modsætning til en brændefyret ovn, som man ofte bygger på stedet. Jeg er inspireret af det organiske udtryk, man opnår med flammer og aske. Min keramik er først og fremmest funktionel. Ved første øjekast ser den måske endda ordinær ud, men det er i det simple og de små detaljer, håndværket og finesserne gemmer sig. Farvepaletten har rødder i de jordnære farver, som omgiver os her i Skandinavien.

Jeg er medlem af det landsdækkende undersøgelsesprojekt GenJord, der tidligere er omtalt i CLAY Nyt. Som en del af gruppen Genanvendelse i Keramiske Processer har jeg undersøgt forskellige råmaterialer i kombination med hinanden og videreudviklet på det udtryk, jeg arbejdede med på Bornholm. Det har været virkelig spændende og inspirerende at nørde materialer med keramikere, som jeg ser op til, og jeg er kommet frem til et ret interessant resultat, som er meget nær det, der kan opnås i en brændefyring. Med interesse for undervisning er jeg også med i GenJords-

gruppen Formidling. I denne gruppe har vi undersøgt, hvordan åbne og offentlige keramikværksteder kan skabe bevidsthed hos elever og kursister i fremstillingen af keramik og derved mindske spild af råmaterialer og ressourcer.

Jeg glæder mig til at implementere mange af tiltagene i mit eget værksted i Brylle. Jeg planlægger, i samarbejde med Verninge Husflid, at tilbyde undervisning i drejning i løbet af foråret, forudsat at finansieringen kommer på plads. På kurset kommer vi igennem hele processen fra centrering til formgivning og glasering.

I mit værksted i Brylle har jeg også butik og showroom, hvorfra jeg sælger mine værker. 2025 bliver på mange punkter et meget spændende år, hvor jeg ser frem til flere store begivenheder i mit keramiske virke.

I efteråret 2024 blev jeg optaget i The TOAST New Makers programme 2025. Det engelske tøj- og livstilsfirma TOAST står for en langsommere levemåde med omtanke og stor kærlighed for materialer og teknikker. Hvert år udvælger de

fem aspirerende kunsthåndværkere med højt niveau fordelt i hele verden. Forløbet strækker sig over et år, hvor en nøje udvalgt håndfuld af mine værker er til salg gennem TOASTs hjemmeside. Heriblandt min Ikebana-vase, som jeg sidste år vandt Publikumsprisen for på SKALS – Højskolen for design og håndarbejde. Ikebana er en elegant, japansk måde at arrangere blomster, græsser eller grene på. Jeg glæder mig til, at min keramik får mulighed for at nå ud til hele verden bl.a. i forbindelse med London Craft Week i maj.

Som afslutning vil jeg løfte sløret for dette års CLAY krus. Hvert år udpeger CLAY en keramiker til at lave Årskrus. I år er det 10 år siden denne tradition startede. Jeg har fået den store ære at lave Årskruset 2025. Jeg glæder mig til at kunne præsentere et hånddrejet jubilæumskrus, der hylder både traditionen og min egen kærlighed til håndværket.

Hvis du er blevet nysgerrig og vil følge med i mit keramiske virke, er jeg at finde på Instagram og Facebook og på min hjemmeside www.danishclaydesign.dk. Mit værksted har adressen Dannesbovej 1B, 5690 Tommerup.

Lærke Møller Hansen
Unika vaser
Foto: privat

Kreativ oase på Nørrebro

Et møde med skuespiller og keramikker Laura Drasbæk

Drasbæk ceramics
Foto: privat

En kreativ oase på Nørrebro var, hvad redaktionen mødte på Jagtvej 57 tæt på Nørreport Runddel en mild og våd decemberdag. DRASBÆK ceramics står der med fine, store bogstaver over de hyggelige vinduer ind til værksted og butik, hvor skuespiller og keramikker Laura Drasbæk driver sin keramikforretning.

af redaktionen på CLAY Nyt

Laura Drasbæk er uddannet fra Skuespillerskolen ved Århus Teater i 2001, men debuterede allerede på film 10 år tidligere. Siden da har Laura med succes medvirket i en række teaterstykker, film og TV-serier, senest i krimien *Sommerdahl* på TV2. Et par børnebøger har hun også skrevet. Så hvordan ender en travl, succesfuld skuespiller med et keramisk værksted og en butik? Det var, hvad redaktionen havde sat sig for at udforske.

Det kom lidt tilfældigt, fortæller Laura og fortsætter, jeg har altid været kreativ og lavet ting med hænderne, altid haft noget kørende ved siden af at være skuespiller. Fordybelse ved siden af skuespilkarrieren, kan vi forstå, men familien har også skubbet på, for at hun skulle gøre mere ved keramikken. For 6 – 7 år siden tog Laura på et kursus i keramik og blev fuldstændig grebet af det. Det, der begyndte som en hobby, eksploderede, og Laura fulgte med. Det var tilmed en periode, hvor hun kunne gøre det, fordi der var huller i kalenderen.

Derefter fulgte Coronatiden, hvor kalenderen var helt tom. Ingen opgaver, siger Laura, men Corona reddede mig. Jeg oplevede det nærmest ikke, fordi jeg arbejdede med keramikken hele tiden. Der begyndte at komme kunder, der ville købe hendes ting. Den stigende efterspørgsel betød, at keramikken blev en ekstra levevej. Og et fællesskab, da begge hendes sønner på nu 19 og 21 år også er begyndt at lave keramik og kommer på værkstedet hver dag.

Laura laver krus, skåle, vaser, måske et par tallerkner, men sjældent mange ens ting. Hendes keramik er primært stentøj og raku-brændte ting. Kollektionerne er små, og alt er håndlavet. Hun laver, hvad hun har lyst til og eksperimenterer. Værkerne er forskellige og bliver glaseret, som det nu falder hende ind. Hun søger ikke perfektion, arbejder ikke for at skabe flotte ting, men kan lide de naturlige og organiske former. Hun siger selv: Jeg vil gerne prøve ting af. Jeg er måske ikke så teknisk dygtig som så mange andre, men jeg er modig og bygger

en ny rolle op i keramik, ligesom man gør i skuespilfaget. De to fag passer godt sammen. Det ene fag åbner det andet – selvom det ene fag er meget socialt, og det andet meget ensomt.

Laura uddyber den betydning, det har for hende, at hun i sit øvrige liv er skabende kunstner. *Jeg vil ikke forstille mig*, siger hun, *men jeg bruger min skuespilgerning som en genvej. De to fag i samspil giver medvind.* Laura fortsætter: *det betyder nok noget at være kendt, men at være god til at formidle, at kunne tale til kamera, optage video til sociale medier, at kunne bruge sproget med viften af ord hentet fra skuespilkunsten, det er befordrende for succes.* Laura giver udtryk for, at hun har tænkt meget på det at sælge sig selv. I grunden vil hun hellere bare være sig selv. Men der skal også sælges keramik, og så må man føre sig frem i nogen grad. *Man skal som kunstner gøre noget for at vise sine særlige talenter*, siger hun.

Vi ser på Lauras krus, skåle og tallerkner i butikken. Der er en flot samling af hendes keramiske juletræer i forskellige højder og med forskellige glasurer. Vi køber et par juletræer i flotte glasurer til den hjemlige samling. Ud over Lauras egne ting, finder vi andre ting til bordet, som Laura har indkøbt for at supplere udvalget i butikken, når hun i perioder ikke når at lave så meget keramik selv på grund af andre arbejdsopgaver. Fine ting, der er produceret bæredygtigt og under gode sociale

forhold. Vi begejstres af et udvalg af drikkeglas fra Portugal med en god portion skævhed. Smukke kvalitetsglas lavet af genbrugsglas.

Laura er hele tiden i gang med at bygge op og finde nye aktiviteter til sin keramikforretning. Hun siger om sit nyeste koncept: *jeg er ved at lave et galleri for 30 fremmede kunstnere i min butik – et pop-up galleri – de første 3 måneder af 2025.* I disse måneder vil de 30 keramikere udstille og være ansvarlige for pop-up galleriet i Lauras butik. Laura selv vil i den periode eksperimentere med egen keramikproduktion og har derfor ikke ting til salg i pop-up galleriet.

Pop-up galleriet med det brede udvalg af keramik vil uden tvivl tiltrække mange besøgende, både lokale beboere og turister, som har fået anbefalet Jagtvej og tilstødende gader som Jægersborggade og Stefansgade med små specialforretninger, værksteder og caféer. Et kreativt, autentisk miljø på Nørrebro med mange kunstnere som Laura.

Vi siger tak til Laura for en god snak i hendes kreative oase og for en anderledes, men velsmagende kop te fra det lille luksus-te firma Justea, hvis produkter Laura er eneforhandler af i Danmark.

Keramiker Laura Drasbæk i sit værksted
Foto: privat

Keramiker Laura Drasbæk i samtale med redaktionen på CLAY Nyt
Foto: privat

NYT FRA CLAY KERAMIKMUSEUM

Brændt & Smeltet på CLAY

af Henny Husum, kommunikationsansvarlig på CLAY

Den 22. - 23. marts 2025 slår CLAY dørene op til en anderledes museumsoplevelse. Her er hele den ene udstillingssal omdannet til et mekka for seriøse og kræsnere samlere – og alle andre med smag og interesse for retro og antik.

I CLAYs smukke omgivelser kan gæsterne møde nogle af landets bedste forhandlere, der lover at medbringe det fineste, de har på hylderne, inden for dansk vintage, kunsthåndværk og design. Det gør de under overskriften *Brændt & Smeltet* – der netop henviser til keramik og glas som omdrejningspunktet for det eksklusive marked, der dog også vil byde på eksemplarer af danske designmøbler, lamper m.m.

I løbet af weekenden vil gæsterne stadig kunne opleve museets udstillinger: *Lucie Rie – The Adventure of Pottery*, *Keramikkens Magi, I morgen – Camilla Thorup* og *Skatkammeret*. Dog må man forvente, at der er mange mennesker på museet disse dage.

Det er anden gang gruppen DVDK (Dansk Vintage Design & Kunst) arrangerer *Brændt & Smeltet* på CLAY. Første gang var i efteråret 2022, hvor det eksklusive marked var en del af Art Days Fyn.

En billet koster 130 kr. og giver adgang til både museets udstillinger og *Brændt & Smeltet*. Markedet er arrangeret af CLAY Keramikmuseum og DVDK. Medlemskab af CLAY Venner er ikke omfattet af dette arrangement. Der er derfor ikke gratis adgang til markedet.

Brændt & Smeltet i 2022
Foto: Dansk Vintage Design Kunst

NYT FRA CLAY VENNERS BESTYRELSE

Venneforeningens møde med Kaldahl

Martin Bodilsen Kaldahl er en eminent formidler og øjenåbner. Det beviste han, da han den 10. januar tog en stor flok CLAY venner med på tur gennem sin udstilling *Cuts, Stripes and Knots*.

Han fortalte veloplagt om 35 år med snit, striber og knuder og indviede os i sine ideer, arbejdsformer og virkemidler. En absolut vellykket vandring, og med stor spørgelyst fra publikum.

Sidste udstillingsdag er den 16. marts 2025.

Generalforsamling 2025 i CLAY Venner

CLAY Venners ordinære generalforsamling er fastsat til søndag den 23. marts 2025 kl. 15.00 – 17.00.

Generalforsamlingen finder sted i festsalen på Middelfart Gymnasium og HF, Østre Hougvej 97, 5500 Middelfart.

Indkaldelsen til generalforsamlingen, regnskab for 2024, budgetforslag for 2025, gevinstoversigt og prioriteringsliste udsendes pr. mail og kan også ses på CLAYs hjemmeside → CLAY Venner → Vedtægter og generalforsamling fra den 5. marts.

Vi glæder os til at se jer. Nedenfor ses et af de flotte værker til udlodning.

OBS: Hvis der skulle være medlemmer, der ikke har fået hentet deres medlemskort på CLAY Keramikmuseum inden generalforsamlingen, kan kortet udleveres af Grethe Okholm før generalforsamlingen på gymnasiet.

Rikke Elgaard
Vase
Foto: Birgitte Breum Knudsen

UDSTILLINGER ANDRE STEDER

Odense

Galleri RUMMET, Brandts Passage 32, 5000 Odense

Udstillingen THE PERFECT ARMY

Keramisk formgiver Nana Andersen og smykkekunstner Jytte Kornbeck Løppenthin udstiller i Galleri RUMMET.

Udstillingen kan ses i galleriet fra den 6. marts til den 10. maj 2025. Udstillingen åbnes allerede den 5. marts kl. 19.00, hvor kunstnerne – alias "Figurinerne" - vil fortælle, hvordan de arbejder med historier gennem kunsthåndværket. Efterfølgende byder galleriet på lidt lækkert til ganen.

Galleriet har åbent: mandag – fredag kl. 11 - 17.30 og lørdag kl. 11 - 14.

THE PERFECT ARMY
Foto: Galleri RUMMET

Odense

Galleri 14kvm, Søndergade 26, kl.th.

Udstillingen Ler grund

Studiokeramikgruppen Ler grund udgøres af 5 keramikere med fælles interesse for lertøjets traditioner og kulturarv. I udstillingen søger Ler grund at forny og modernisere lertøjets udtryk og vise det håndværk og de traditioner, der er unikt for lertøj.

Udstillingen kan ses fra den 15. marts – 3. maj 2025.

LER GRUND
Foto: Galleri 14kvm

Udgives af foreningen CLAY Venner

Redaktion: Susan Lejsgaard, susanlejsgaard@gmail.com og Bodil Toft, btoft50@gmail.com

Layout: Heidi Kunst, Kulturkalenderen & Grafisk Bureau

Ophavsret: Redaktionen af CLAY Nyt bestræber sig på at kontakte alle retmæssige ophavsmænd m/k. Eventuelle overtrædelser er sket utilsigtet og uden forsæt

Næste nr. udkommer ultimo marts 2025

CLAY | VENNER

KERAMIKMUSEUM DANMARK | Kongebrovej 42 | DK-5500 Middelfart | www.claymuseum.dk